

**WIJ DOEN
MEE!** FAIRTRADE
GEMEENTE

Verslag 12 april 2018

REGIOBIJEENKOMST

Wat een geweldige inspirerende middag was het in Woudrichem! Allen dank voor jullie actieve bijdrage, allereerst natuurlijk de mede organisatoren uit Fairtrade Gemeente Woudrichem, een perfecte ontvangst in hun mooie multifunctionele gemeentehuis, de heerlijke hapjes en drankjes en last but not least de enthousiaste bijdragen van wethouder Paula Jorritsma en ambtenaar Esther Ubben zonder wie dit alles niet mogelijk was geweest.

Een heerlijk verzorgde lunch door Zus, een lokale ondernemer die mee doet aan de Fairtrade Gemeente campagne, zorgde dat we met veel energie konden beginnen.

Verder natuurlijk alle mensen uit de verschillende Fairtrade Gemeente werkgroepen die soms van heinde en ver gekomen waren en Karin en Henk die met het landelijke nieuws kwamen en de interactie over de landelijke bijdrage. Ikzelf had wat licht laten schijnen op de verschillende keurmerken. **(Zie [wetransfer link](#), alle presentaties met nog extra info zijn daar een week te downloaden, daarna niet meer!)**

Aan de hand van het voorbeeld van cacao heb ik laten zien wat de meerwaarde van het fairtrade keurmerk Max Havelaar t.o.v. UTZ en Rainforest Alliance is. Dit ligt met name in de langdurige relatie die wordt aangegaan, de minimale prijs met extra fairtrade bonus, die zeker belangrijk is als de prijs voor een product erg daalt. Uiteraard gelden ook de criteria als geen kinderarbeid, veilige arbeidsomstandigheden en aandacht voor het milieu bij het fairtrade / Max Havelaar keurmerk. Max Havelaar.

Verschil tussen merk en keurmerk:

https://www.fairtradeoriginal.nl/update/fairtrade-original-vs-fairtrade/?utm_medium=email&utm_campaign=17042018&utm_source=nieuwsbrief

Fairtrade Week

Er komt snel een nieuwsbrief en op de website (<http://www.fairtradegemeenten.nl/fairtrade-week-5-tot-en-met-13-mei-2018/>) staat info over het thema van de Fairtrade Week : **Stand4fairness**

Van 5 t/m 13 mei vindt de eerste Fairtrade Week van het jaar plaats. Fairtrade Gemeenten kunnen aanhaken bij een social media campagne. Iedereen kan meedoen. Bedoeling is om allerlei foto's te maken met fairtrade (producten) en het cijfer 4 en die vervolgens te plaatsen op social media met **#standforfairness #fairtrade.gemeente**

Landelijke bijdrage

Door de voorzitter Henk Zandvliet van de Stichting Fairtrade Gemeente NL werd uitgelegd dat door het afhaken van eerdere geldschieters als ministerie buitenlandse zaken, postcode loterij en de wereldwinkels het noodzakelijk is om aan gemeenten een bijdrage te vragen.

Er was/is van alles geprobeerd om aan alternatieve fondswerving te komen, helaas zonder succes. De aanwezigen begrepen dat de stap om de gemeenten om een bijdrage te vragen noodzakelijk en logisch was. Er werd aangegeven dat de communicatie vanuit het bestuur niet goed was geweest daarvoor werden ook verontschuldigingen gemaakt. Ook werd aangegeven door een aantal werkgroepen dat zij liever de brief persoonlijk zouden willen ontvangen. Werkgroepen hebben nauwer contact met gemeenten, kunnen dit in een gesprek uitleggen, waardoor de kans van slagen groter wordt dat gemeenten het nut van een bijdrage inzien. Indien gemeenten in 2019 geen bijdrage doen zullen er gevolgen zijn.

Vervolgens zijn we in groepjes uiteen gegaan en gediscussieerd over een aantal onderwerpen.

<p>VERSLAG THEMA'S:</p> <ul style="list-style-type: none">• Frans Dansen, thema labels• Paulo Gokhale, Fairtrade/Global Goals• Klary van Veen, Tips/activiteiten Fairtrade• Jos Korthout, Politiek draagvlak
<p>Bovenstaande stuurgroepleden van Fairtrade Gemeente Woudrichem waren gespreksleider over genoemde thema's. Van hen ontving ik een verslag wat u hieronder aantreft. Wij danken alle aanwezigen voor hun tips, discussies, enthousiasme, inspiratie en bijdrage! .</p> <p>Esther Ubben, projectleider Fairtrade Gemeente Woudrichem</p>
<p>Thema: Labels, gespreksleider Frans Dansen</p> <p>In het gesprek was onduidelijkheid over het verschil in labels en merken. Door een aantal groepsleden kon hier duidelijkheid in gebracht worden. Het Max Havelaar keurmerk is wel zo'n beetje het standaardkeurmerk. Omdat op de klein verpakking van bv. chocoladereepjes geen MH-keurmerk te vinden was, gaf dit enige onduidelijkheid. Daarnaast kwam ook aan de orde dat de Lidl nu een MH-keurmerk gebruikt op producten die voor een deel Fairtrade zijn, bv. chocoladereep waar de cacao Fairtrade is, maar de gebruikte suiker niet. Dit keurmerk verschilt met het gewone MH-keurmerk doordat de achtergrond niet zwart, maar wit is.</p> <p>Verder kwam aan de orde dat op het gebied van fairtrade kleding nog wel meer duidelijkheid en bekendheid geschapen mag worden.</p> <p>Ook werd een lans gebroken voor kleine fairtrade projecten waarvoor het verkrijgen van een keurmerk een te kostbare zaak is, maar die wel zeer fairtrade zijn</p>
<p>Thema: Fairtrade/Global Goals, gespreksleider Paulo Gokhale</p> <p>Drie punten die de werkgroep met klem naar voren wil brengen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none">A. Alle 17 goals hebben in meer/mindere mate een connectie met Fair Trade en niet alleen de 8 gevinkte.B. Per gemeente maatwerk per doel en dus partners vinden die kunnen aanhaken/meedoen. Verbinding zoeken; bijna iedereen kan zich verbonden voelen met een of meer doelen.C. Meer aandacht om inkoop te beïnvloeden daar waar mogelijk. Uiteindelijk heeft onze koopgedrag zijn weerslag op een of meer van de Global Goals. <p>Fairtrade wordt veelal geassocieerd met verre landen, dat het een en ander binnen onze Nederlandse grenzen gebeurd is ook wenselijk.</p> <p>Aandachtspunten:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bij weerstand zouden overeenkomsten gezocht moeten worden en <i>niet</i> de weg van overtuigen of confrontatie.• De vertaling van Global goal 16 in het Nederlands en dan het woord 'Justice' zou 'Gerechtigheid' moeten zijn (niet geheel onbelangrijk!)• Global goal 10 heeft ineens een andere symbool gekregen, niet duidelijk hoe zoiets gebeurt?• Funding via activiteiten zou voorkeur moeten hebben boven 'hand ophouden voor funding! Zeker nu met een jaarlijks fee. We kunnen bijvoorbeeld buiten het Gemeentehuis een keer home made icecream verkopen

Thema: tips/activiteiten, gespreksleider Klary van Veen

Onze groep bestond uit diverse leden van werkgroepen, lokale wereldwinkeliers, gemeente ambtenaar en een stagiair.

Eerst hebben we met elkaar gedeeld dat het een lange adem behoeft om te doen wat je doet in het hele gebeuren rondom Fairtrade.

Er zijn wat voorbeelden genoemd in de (aan)looptijd van het idee "Fairtrade gemeente" worden, tot daadwerkelijk de titel behalen. In sommige gemeenten werden er geen problemen ondervonden naar de politiek, in andere gemeenten was er soms sprake van desinteresse/weerstand. Ook verschilt de financiële ondersteuning.

We hebben wat minder succesvolle activiteiten aangehoord maar al gauw voerde positiviteit de boven toon.

De gemeente ambtenaar van Oss zet zich in voor Fairtrade gemeente. Hier wordt gewerkt met het principe van de Global goals. Mede dankzij de burgemeester daar, is er sprake van bedrijvigheid in zowel het gemeentehuis als bij de ondernemers/instellingen/scholen en kerken.

TIPS.

- soep kar/chocolade melk kar tijdens markten en braderieën
- bananen in chocolade saus gedoopt, laten proeven.
- ontbijten met winkeliers/ondernemers.
- scholen benaderen: basisscholen maar ook middelbare scholen diverse activiteiten aanbieden: voorlichting, maaltijden, (kleur)wedstrijden modeshows organiseren.
- kerken aanspreken op gebruik Fairtrade producten.
- sport verenigingen benaderen: stickers/flyers op de tafel in de kantine.
- inspelen op algemene activiteiten: bv moederdag: wedstrijd taartenbak, ingrediënten inkopen bij de lokale wereldwinkel.
- burgemeester een voorbeeld rol geven: bij een samenvoeging van gemeenten, de 2 burgemeesters een wedstrijd in de lokale supermarkt laten houden: wie vindt de meeste Fairtrade producten?
- locale kringloop betrekken bij, modeshow-duurzaamheid promoten.
- buurthuizen/gemeenschap huizen voorlichting geven, promotie materiaal aanbieden producten laten proeven/uit proberen.
- pers aandacht zoeken-wat te melden hebben.
- niet schromen om aandacht te vragen. Stuur brieven naar sportverenigingen/buurthuizen/scholen/kerken, blijf monitoren evt. nabellen.
- Fairtrade toren beklimming: bij aanvang een Fairtrade product aanbieden om het vol te houden. Bij terugkomst een Fairtrade product aanbieden als beloning. De insteek is: 'Je Fairtrade gemeente van boven af, geheel overzien.
- spreektijd krijgen bij locale radio/tv-stations –vooral wanneer er locale activiteiten gepland staan. (streekdagen/stadsfeesten/jaarlyks terug kerende evenementen)
- Global goals betrekken in de (aanloop naar) de Fairtrade gemeente!!!

Thema: Politiek draagvlak, gespreksleider Jos Korthout

Een deel van de leden heeft goede betrekkingen met ambtenaren, maar nauwelijks aansluiting bij lokale politici. Anderen hebben juist goede contacten met een burgemeester of wethouder, maar stuiten op weerstand bij de ambtenarij. Beide soorten van contacten zijn noodzakelijk voor een succesvol beleid. De contacten met wethouders en raadsleden zijn het belangrijkste omdat van hen het beleid en de maatregelen uitgaan en het budget bepaald wordt. Mochten ambtenaren minder effectief zijn, dan kan geprobeerd worden hen positief te beïnvloeden en hen te doordringen van het ideaal: 'Koop spullen in de eigen streek en als het artikelen uit de tropen betreft, Fairtrade en passend binnen de Sustainable Development Global Goals, waarbij er zoveel mogelijk van deze 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen geïntegreerd worden. Dat gaat natuurlijk het beste wanneer er een krachtige politieke wil toe bestaat bij de volksvertegenwoordiging en dagelijks bestuur.

Bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen zagen we dat veel grote partijen verder afkalfden en er veel lokale partijen opkwamen en groot werden. Bij deze partijen is het meestal veel onduidelijker waar zij ideologisch staan. Vaak zitten er mensen in die voorheen bij een landelijke partij zaten, maar ook veel mensen die alleen lokaal politiek actief zijn en weinig oog hebben voor internationale- lange termijn politiek. Er dient veel energie gestoken te worden in het voorlichten van deze mensen, waarna zij wellicht omgevormd kunnen worden tot medestanders.

Het is belangrijk om veel activiteit te laten zien middels ludieke acties met aandacht vragen voor kwesties en aanprijzen van producten. Het is ook belangrijk om steeds opnieuw bedrijven, scholen, instellingen, kerken, etc. te benaderen en te netwerken binnen lokale ondernemersverenigingen, Open Coffee Cafés, etc.

Het is noodzakelijk om contacten te leggen en te onderhouden met raads- en collegeleden. Dat kan door hen persoonlijk op de hoogte te houden van de activiteiten en via mails en sociale media. Het is belangrijk om prettige relaties op te bouwen, door hen te volgen. Als ze 'goede daden' melden is het een goede investering om hun uitlatingen 'te liken', te delen en hen daarmee te complimenteren. Daarmee vergroot je het draagvlak.

Tot slot werd aan alle werkgroepen een positieve bijdrage vanuit hun gemeente gevraagd:

- Supermarkten met standjes in de stad en een speurtocht naar wereldwinkel.
- Werelddag organiseren met verschillende organisaties.
- Sticker fair bedrijf door wethouder uitgereikt.
- Brief per categorie (zoals sportclubs, verenigingen, bedrijven) gestuurd om fairtrade te worden, niet alles te gelijk willen doen, was het advies.
- Proberen fairtrade aan de man te brengen is moeizaam, lange adem noodzakelijk.
- Mensen wat laten proeven en daarmee in gesprek raken bv banaan in fairtrade jasje.
- Betrokken gemeentehuis, werkgroep is onderdeel van global goals. Probeer fairtrade breder te zien, globaal goals zouden daarbij een mooi handvat kunnen zijn. Allen uitgenodigd in Oss: 16 juni Global Goals festival waarin alle goals in the picture staan. Door samenwerking tussen bedrijven, verenigingen en belangstellende worden de doelen belicht. Het wordt erg tof komt allen!
- Samenvoeging kan lastig zijn, verschillende belangen kunnen een rol spelen.
- Fairtrade hogeschool, mvo bijeenkomsten, filmfestival, educatieve poot, lessen verzorgen, wereld paviljoen in stijl/Venlo als uitje.
- Beklimming van toren, bij aanvang fairtrade energie om de klim te ondersteunen en aan het eind een oorkonde.

Fairtrade ontbijt, samenwerkingen zoeken, wijnproeverij georganiseerd, fairtrade dinner, lege etalages vullen met FT uitingen.

Contacten met o.a. Jumbo hoofdkantoor, de aanhouder wint....

Initiatieven voor een Fairtrade Ziekenhuis, Fairtrade Waterschap.

Enthousiasme wat gezakt met samenwerking met buurgemeenten kan dat weer opkrikken. Help elkaar!

- Actie met beide burgemeesters door de supermarkt ft producten in de mand, scholenontbijt met verhaal over FTG.
- Zorg ook dat ambtenaren een uitnodiging krijgen voor een volgende bijeenkomst, aan de werkgroepen de oproep om hen mee te nemen naar Fairtrade Gemeente bijeenkomsten.

